

Hegazti-gripearen agerraldi berriak European 16/11/18

2016ko urriaren amaieratik hegazti-gripearen agerraldi berriak antzeman dira Europako geografia osoan, eskortako hegaztietan nahiz basokoetan. Patogenotasun handiko hegazti-gripearen **(IAAP) H5N8 birusa** identifikatu da herrialde hauetan: Hungaria, Polonia, Kroazia, Alemania, Austria, Suitza, Danimarka eta Holanda.

Bestalde, EFSako adituak laguntza ematen ari dira estatu kideei, birusa hegazti-ustategietan nola sartzten den eta hegazti basatiek nolako arriskua dakarten identifikatzeko datuak jaso ditzaten. Informazio horrek hegazti-gripearen EBn sartzeko arriskua berriz ebaluatzen lagunduko dio EFSari, ezagutza zientifiko berriak oinarri hartuta. Aholku zientifiko eguneratuak 2017an argitaratuko dira.

Europako Batzordeak estatu kideei eskatu die agerraldi berriak zaindu eta murriztu ditzatela, horretarako zenbait neurri hartuz (esaterako, biosegurtasun-mailak areagotzea hegazti-ustategietan).

Ez da H5N8 IAAPk kutsatutako gizakien kasurik jakinarazi EBn.

H5N8 IAAPren agerraldien laburpena (2016-10-28tik 2016-11-18ra):

Herrialdea	Agerraldi kop. hegazti basatietan	Agerraldi kop. eskortako hegaztietan
Hungaria	1	5
Polonia	2	
Kroazia	1	
Alemania	1	3
Austria	1	2
Suitza	22	
Danimarka	9	
Holanda	5	2

[Hegazti-gripeari buruzko webgunea-EB](#)

[IAAPren agerraldien kronologia-EB](#)

[H5 eta H7 IAAPen agerraldiak munduan-OIE](#)

Europar Batasunean garraiatu ezin diren animaliak garraiatzea 16/10/17

Europako Araudiaren arabera, debekatuta dago garraiatu ezin diren animaliak garraiatzea, baina,

hala ere, egunero sartzen dira Europar Batasuneko hiltegietan garraiatu behar ez ziren animalia zaurituak.

Animalien zaintzaileak eta garraiolariak dira horren erantzule, lehenik eta behin, eta agintari eskudunek legea betetzen dela bermatu behar dute. Europako Batzordeak gai honi buruzko txosten bat argitaratu du.

Txostenak estatu kideetan arlo honetan lortutako datuak eta gertaerak aztertzen ditu, eta erakusten du zein sistema nazional dauden ziurtatzeko etxaldeetatik hiltegietara garraiatu daitezkeen animaliak baino ez direla garraiatzen. Txostenaren arabera, horrelakoak ez gertatzeko, garaiz identifikatu behar dira mugitu ezin diren animaliak, eta alternatiba eraginkorrak ezarri behar dira.

Txostenak, halaber, egokiak diren zenbait jarduera ematen ditu eta tresna batzuk deskribatzen ditu kasu horiek etxaldean bertan identifikatzeko. Era berean, adierazten da lotuta daudela, batetik, etxaldean bertan hiltzeko sistemak izatea eta horiek erraz lortzea, eta, bestetik, garraiatu ezin diren animalia gutxiago garraiatu. Bestalde, txostenean esaten da agintari nazionalak mekanismoak dituztela hiltegietan garraiatu behar ez ziren animaliak zein diren jakiteko.

Azkenik, azpimarratzen da administrazioek eskumenetan dituzten “mugek” eta sailen arteko komunikazio faltak eragiten dutela askotan araudia behar bezala ez aplikatzea.

[EBren txostena- Animalien ongizatea. Garraiatu ezin diren animalien garraioa](#)

Krimea-Kongo sukar hemorragikoa Espainian

16/09/08

Irailaren 1ean, Carlos III.a Osasun Institutuko Mikrobiologiako Zentro Nazionalak Krimea-Kongo sukar hemorragikoko bi kasu zeudela baieztatu zuen, Espainian diagnostikatutako lehenak. Lehenengo kasua Madrilgo Erkidegoko ospitale batean artatutako paziente batena zen, eta zendu egin zen. Bigarren kasua, berriz, paziente hori bera artatu zuen Zainketa Intentsiboetako Unitateko erizain bat da.

Osasun, Gizarte Zerbitzu eta Berdintasun Ministerioak argitaratutako prentsa-oharraren arabera, Madrilgo Erkidegoarekin lankidetzan ari dira kasuarekin lotutako alderdi guztietan. Halaber, Zaintza Epidemiologikoko Sare Nazionalak ezarritako protokoloa aktibatu da, bai eta autonomia-erkidego guztiekin koordinazio-mekanismoak ere.

Krimea-Kongo birusa Bunyaviridae familiakoa da, eta Krimea-Kongo sukar hemorragikoaren eragilea da. Birus horrek ziklo naturala du akainetan; hain zuzen, horiek bektore gisa jarduten dute, eta haien gordailu nagusia hausnarkari basatiak eta etxetiarrak dira.

Birusa akainen bitartez eta infektatutako ganaduekin (odola edo ehunak) kontaktuan egoteagatik transmititzen zaio gizakiari, batik bat. Pertsonen artean ere transmititu daiteke, infektatutakoen odol, jariakin, organo edo gorputzeko beste likido batzuekin kontaktu estua izanez gero.

Kasu gehienak ganadu-industriarekin lotutako pertsonetan agertzen dira, hala nola nekazarietan,

hiltegietako langileetan eta albaitarietan. Gaixotasuna endemikoa da Afrikan, Balkanetan, Ekialde Hurbilean eta Asian.

[Gaixotasunari buruzko informazio gehiago-OME](#)

Esnearen eta esnekien kontrol ofizialen ikuskaritza Espainian - FVO 2016

Europako Batzordeko Elikadura eta Albaitaritza Bulegoak (**FVO**) Espainiako esne eta esnekiei lotutako kontrol ofizialen azken ikuskaritzaren emaitzak argitaratu ditu.

Laburbilduz, produktu horiei egindako kontrol ofizialak ondo garatu dira, eraginkorrak dira eta, oro har, lege-betebeharren eta urteko plangintzaren arabera gauzatzen dira.

Ez zen aurkitu elikadura-segurtasunerako balizko arriskurik.

Ikuskaritza-txostenaren emaitzei dagokienez, honako hauek aurki ditzakegu:

Gabeziak

- Zenbait baimen eta kontroletan.
- Araudiaren ezarpenean, esne-ekoizpenaren ustiatzei dagokienez.
- Irizpide mikrobiologiko eta animalia-azpiproduktuei buruzko kontroletan.

Gomendioak

- Animalia-jatorriko kontrolen neurriak hobetzea, bereziki esne eta esnekien kontroletan.
- Baimendutako establezimenduen zerrendak eguneratuta daudela bermatzea.
- Esne-ekoizpeneko ustiatzeietan higie-ne-betebeharren kontrol ofizialak aldizka eta maiztasun egokiarekin egiten direla bermatzea.
- *Listeria monocytogenes* eta *Salmonellari* buruzko esnekien elikadura-enpresen ustiatzaileen laginketa-planak egokiak direla bermatzea.
- Kontsumorako prest dauden elikagaien ekoizpenean diharduten enpresek eremuen eta ekoizpen-ekipamenduaren laginketa bat egitea *Listeria monocytogenes* antzemateko.
- Animalia-azpiproduktuak jasotzeko erabilitako ontziek identifikazio-betebeharrak betetzen dituztela bermatzea.

[Informe final de una auditoría realizada en España con objeto de evaluar el sistema de controles oficiales sobre la seguridad de los alimentos de origen animal, en particular de la leche y los productos lácteos - FVO 2016](#)

Euskadik higie-ne-araudia ekoizpen txikietara egokitzea arautu du 16/05/31

Eusko Jaurlaritzak honako dekretu hau argitaratu zuen maiatzaren 24an: **6/2016 DEKRETUA, maiatzaren 17koa, Euskadiko nekazaritzako elikagaien ekoizpeneko hainbat arlotan betekizun higieniko eta sanitarioak egokitzeko baldintzak ezartzeko dena.**

Araudi-esparru berri honek aukera ematen dio nekazaritzako elikagaien sektoreari erkidegoaren eskakizunak **ustiategi txikien ezaugarri berezietara egokitzeko**, une oro euren ekoizpenen segurtasuna bermatuz. Dekretua **ekoizpen-bolumen mugatu bat** (dagokion Jarraibide Teknikoan ezarriko da) duten nekazaritzako elikagaien enpresa txikiei aplikatuko zaie.

Ekoizpen motak lehen mailakoa zein eraldaketakoa dira, eta **Euskal Autonomia Erkidegoan zuzeneko salmentaren edo merkaturatzeko zirkuitu laburraren bitartez merkaturatu ahal izango dira**, hau da, tokiko edo gertuko salmenta-modalitatean. Nekazaritzako elikagaien enpresek beharko dituzten baimenak eta erregistroak lehen mailako ekoizpeneko oinarritzkoak (REGA Abeltzaintza Ustiategien Erregistro Orokorra, REGEPA Nekazaritza Ekoizpenaren Erregistro Orokorra) izango dira, eta, horrez gain, Osasun Sailari jakinarazi beharko diote aurretik (REACAV). Dekretua **Eusko Jaurlaritzaren Ekonomiaren Garapena eta Lehiakortasuna Sailak eta Osasun Sailak** egin eta izenpetu dute elkarrekin.

Higie-ne- eta osasun-betekizunen egokitzapena produktu edo produktu talde bakoitzari dagozkion Jarraibide Teknikoetan adieraziko da, eta aurki onetsiko dira Autonomia Erkidegoko Agindu baten bitartez. Orain arrautzen eta esne-ekoizpenaren azpisektoreei dagozkien jarraibideak izapidetzen ari dira, eta, laster, egingo dira beste ekoizpen batzuk; esaterako, barazki-kontserbak eta marmeladak edo ogia eta opilak.

- [Deckretua laburtzen duen Poster-a](#) (gaztelianaz)

Dekretuaren edukia

- **Helburua:** Europako higie-nearen eta osasunaren arloko araudia Euskal Herriko nekazaritzako elikagaien ekoizpen txikietara egokitzea.
- **Aplikatzeko eremua:** ekoizpen-bolumen txikia eta familia-enpresaren egitura duten jarduerak, hala lehen mailako ekoizpena nola eraldaketakoa. Ekoizpen bakoitzaren tamaina eta bolumena zehaztuta egongo dira dagokion Jarraibide Teknikoetan.
- **Merkaturatzea:** Euskal Autonomia Erkidegora mugatuta dago, eta tokiko edo gertuko salmentaren modalitatea izango du (salmenta zuzena edo merkaturatzeko zirkuitu laburra).
- **Baimenak eta erregistroak:** aurretiko jakinarazpena Osasun Publikoari (REACAV) eta lehen mailako ekoizpenaren arloko oinarritzko erregistroak (REGA, REGEPA).

Aurrekariak

Nekazaritzako elikagaien establezimendu txikiek larri ikusten dute euren errentagarritasuna, Higie-ne Paketea ezarritako eskakizunak betetzeko egin behar diren **inbertsio ekonomikoak direla eta**, bereziki eraldaketarako instalazioei dagokienez. Euskal Autonomia Erkidegoan, **nekazaritzako elikagaien gero eta sektore eta kontsumitzaile gehiagok eskatzen dute osasun- eta higie-ne-eskakizunen egokitzapenean aurrera egiteko**, arlo horretako erkidegoko araudietan ezartzen den moduan.

Hori dela eta, Parlamentuak Eusko Jaurlaritzari eskatu zion Dekretu autonomiko baten bitartez Europako araudi horren egokitzapen bat aplikatu ahal izateko baldintzak erregulatzeko. Agindu hori betetzeko, 2014ko otsailean Sailarteko Batzorde bat sortu zen, Eusko Jaurlaritzako Osasun Saileko Osasun Sailburuordetzak eta Ekonomiaren Garapena eta Lehiakortasuna Saileko Nekazaritza, Arrantza eta Elikadura Politikako Sailburuordetzak osatutakoa. Hortik aurrera, elkarrekin egin dute lan bi sailburuordetzek, Elikaren koordinazioarekin eta foru-aldundien eta nekazaritzako elikagaien arloko sektore-eragileekin batera. Dekretu autonomiko hau argitaratu izana **aurrerapauso handia da**, zalantzarik gabe, **elikagaien tokiko ekoizpenaren eta merkaturatzeko zirkuitu laburren arloan egitasmo berriak ezartzeari eta garatzeari dagokionez edo lehendik zeudenak dibertsifikatzeari dagokionez.**

Akuikulturako produktu seguruagoak

16/03/29

OMEk eskuliburu bat argitaratu du, gizakion osasunaren, animalien eta ingurumenaren arteko loturak hobeto uler daitezela sustatze aldera. Eskuliburu horren bidez ulertarazi nahi du, halaber, nola eragin diezaioketen osasun publikoari ekoizpen-sektore bateko higiene-jardunbide egokien aplikazioan egindako akatsek.

Eskuliburu honen helburua da eskala txikian lan egiten duten eta beraientzat, beren familientzat eta/edo tokiko merkatuetan saltzeko asmoz arrainak hazten dituzten akuikultura-ekoizleei zuzendutako elikadura-segurtasunerako hezkuntza-programari laguntzea.

Eskuliburua akuikulturaren arloko hezitzaileek eta adituek erabiltzeko sortu da. Bertan jasota daude arrainak modu seguruan (eta elikagarrian) ekoizteko beharrezkoak diren oinarritzko jardunbideak; esaterako, urmaelak non jarri edo arrainak nola erabili “uztaren” ondoren.

Hauek dira eskuliburuan zehazten diren funtsezko bost jardunbideak:

1. Langileen higiene egokia.
2. Urmaelaren garbiketa.
3. Uraren kalitatearen kudeaketa.
4. Arrainen osasuna.
5. Instalazio eta ekipoen garbiketa.

[Eskuliburua: Akuikulturako produktu seguruagoak lortzeko funtsezko 5 jardunbide](#)

Animalien Osasunari buruzko Europako

Araudi berria 16/03/23

Joan den astean, behin betiko onetsi zuten [Animalia Osasunari buruzko Europako Araudi berriaren proposamena](#). Europako Kontseiluak erabakia berretsi du, eta araudia **2016ko apirilean argitaratuko da**.

Orain arte Animalien Osasunari buruzko Legea deiturikoa Animalia Gaixotasun Transmitigarriei buruzko Araudi berria izango da aurrerantzean.

Hemendik aurrera, araudi hori animalien osasunari buruzko politikaren Europako esparrua izango da, eta araudiaren xedapenak nahitaez bete beharko dira EB osoan; gainera, betearazpen-egintzak gauzatzeko gutxieneko baldintzak ezarriko dira. Bost urteko epea egongo da araudira egokitzeko, eta **2021. urtetik aurrera aplikatuko da**.

Araudi berriak aldatu eta indargabetu egiten ditu animalien osasunaren arloko Europako zenbait arau, eta Animalien Osasunerako Estrategia (2007-2013) ezartzeko tresna nagusia izango da: "Hobe da prebenitzea, sendatzea baino".

Europako Batzordeak [araudi berria aurkeztu zuen](#). Besteak beste, honako alderdi hauek jasotzen ditu:

- Arduradunen, operadoreen, albaitarien, autoritate eskudunen eta abarren **ardurak**.
- **Arrisku-analisia**n oinarrituriko ikuspegia izatea, gaixotasunak lehenesteko eta sailkatzeko modua barne hartuta.
- Garrantzi handiagoa ematea **prebentzioari** (biosegurtasuna, zaintza, animalien osasunari buruzko ezagutza hobea, txertoen erabilera...).
- **Konbergentzia** handiagoa izatea animalia-osasunari buruzko nazioarteko arauekin (**OIE**).
- **Gaixotasun emergentei** erantzun hobea ematea.
- **Animalien osasunak, animalien ongizateak eta osasun publikoak** elkarrekin duten loturaren gainera kontzientzia hartzea.
- **Albaitaritzako sendagaiak** neurritz eta arduraz erabiltzea.
- Animaliak dauden **establezimendu guztiak** nahitaez **erregistratzea** (estatuek erabakitako salbuespen batzuekin).

Informazio gehiago:

[EBren webgunea](#): Animalia Gaixotasun Transmitigarriei buruzko Araudi berria - Europako Batzordea, 2016ko martxoa

[Kronologia eta analisia](#): Animalia Gaixotasun Transmitigarriei buruzko Araudiaren proposamena - Europako Parlamentua, 2016ko martxoa

Mingain urdinaren gaixotasunari buruzko berriak Frantzia 16/03/22

Frantziak **mingain urdin gaixotasunaren 8 serotipoaren foku bat jakinarazi zuen martxoaren**

18an. Espainiarekin muga egiten duen Ariège departamenduan detektatu zuten.

177 behi-buru dituen ustiategi batean aurkitu zen, eta horietako batek PCR erreakzioan positiboa eman zuen esportaziorako kontrol batean, aurretik inolako sintoma klinikorik izan gabe.

2015eko irailaren 11n, ANSESeko erreferentziazko laborategi nazionalak baieztatu egin zuen mingain urdin gaixotasunaren 8 serotipoaren lehenengo fokua; harrezkero, **223 foku detektatu dira Frantzian.**

Hortaz, Frantziak 150 km handitu du fokuari inguruko murrizte-eremua.

- [Kaltetutako eremuen mapa Frantzian](#), 2016/03/18an (alim´agri).

Espainiako egoera

Joan den urtarrilean, prebentzio-txertaketaren eremua ezarri zen Espainian, Frantzian kaltetutako departamenduarekin mugan dauden eskualdeetan.

Frantzian, 2015eko udazkenean asko hedatu zen gaixotasuna, eta, horren ondorioz, **8 serotipoaren kontrako prebentzio-txertaketaren eremua ezarri zen**, Frantziarekin mugatik 100 km-ko inguruan, mugakide diren autonomia-erkidegoek eta MAGRAMAk hala erabakita.

Prebentzioko txertaketa hori otsailaren 2ko [AAA/107/2016](#) Aginduaren bidez ezarri zen. Txertaketa normal-normal gauzatzen ari da, eta ziur asko hurrengo hilabeteetan amaituko da.

Informazio gehiago:

[Albaitaritzako Osasun Alerten Sarearen \(RASVE\) albisteak](#), MAGRAMA, 2016/03/21

[ELIKAre albisteak: txertaketa](#) - ELIKA, 2016/02/09

[Mingain urdin gaixotasunaren inguruko galderak eta erantzunak](#) - Frantziako Nekazaritza Ministerioa (alim´agri), 2016/03/21

[2016ko otsailaren 25eko Dekretua](#). Horren bidez aldarazi egiten da 2011ko uztailaren 22ko Agindua, Frantziako metropoli-eremuan mingain urdinaren gaixotasunari aurre egiteko neurri tekniko eta administratiboak ezartzen dituenak.

[Mingain urdinaren gaixotasunari buruzko informazioa Europan](#) - EB, 2016/03/14

[Azken orduko egoera: HGaren Frantziako fokuek 16/03/14](#)

Gaur arte egoerak berdin jarraitzen du fokuen jakinaraziari dagokionez, Frantziako Nekazaritza Ministerioak esandakoagatik: **patogenotasun handiko hegazti-gripearen (PHHP) 75 agerraldi berretsi dira Frantziako 8 hego-mendebaldean.**

- [FRANTZIAKO PATOGENOTASUN HANDIKO HEGAZTI-GRIPLEAREN EGOERA](#) - MAGRAMA, 16/02/16

Azken agerraldia urtarrilaren 4an izan zan, Landako departamentuan.

Eragina nabaritu duten Frantziako departamenduak:

- **Dordoina: 15 foku.**
- **Gers: 10 foku.**
- **Haute Vienne: foku 1.**
- **Landak: 30 foku.**
- **Pirinio Garaiak: 3 foku.**
- **Pirinio Atlantikoak: 13 foku.**
- **Lot: foku 2.**
- **Garonne: foku 1.**

Elikagai Segurtasunerako Frantziako Agentziak ([ANSES](#)) irizpen bat eman zuen abenduaren 14an, identifikaturiko anduiak gizakiei eragin diezaieken arriskuari buruz, eta Dordoinan detektaturiko H5N1 anduiaren sekuentziazio osoaren emaitzak jaso zituen bertan. Irizpen horrek berretsi egiten du ez dagoela gizakientzako arrisku larriko markatzailerik.

Beste alde batetik, lege-betekizunak ezarri dira **bi Dekretuen** argitaralpenarekin:

- [2016ko otsailaren 8ko dekretua](#), eskorta-hegazti ustiapenetako **biosegurtasun-neurri** aplikagarrien eta hegazti-gripearen aurkako prebentzioaren testuinguruko beste hegazti batzuen gainean.
- [2016ko otsailaren 9ko dekretua](#), Frantziako lurraldeko gaixotasunaren (**murritzeta-zona establezimendua**) detekzioaren ondoren hegazti-gripearen kontrako erabakia.

Aurreneko fokua 2015eko **azaroaren 24an berretsi zen: patogenotasun handiko hegazti-gripea (PHHP), H5N1** azpimota, jatorri europarra. **EZ DU ZERIKUSIRIK 90eko hamarkadaren erdialdeko AZPIMOTA ASIARRAREKIN** (2005ean iritsi zen Europara). Hauek izan dira detektaturiko gainerako azpimotak: H5N1, H5N2 eta H5N9.

Informazio interesgarria:

[Frantziako Nekazaritzaren, Nekazaritzako Elikagaien eta Basoaren arloko Ministerioa - 16/03/11 ANSES](#), Elikagai Segurtasunerako Frantziako Agentzia.
[HGren Frantziako fokuari buruzko aurreko albisteak](#) - abenduaren 21a, ELIKA

Azken orduko egoera: HGaren Frantziako fokuek 16/03/22

Gaur arte egoerak berdin jarraitzen du fokuen jakinaraziari dagokionez, Frantziako Nekazaritza Ministerioak esandakoagatik: **patogenotasun handiko hegazti-gripearen (PHHP) 76 agerraldi berretsi dira Frantziako 8 hego-mendebaldean.**

Azken agerraldia **martxoaren 15ean** izan da, Landako departamentuan, 800 ugaltze-ahateko baserri batean.

[Europako Batzordeak gaixotasunaren datuak](#) aurkeztu zituen hegaztiengan :

- 2015/04: **Koreako eta Japoniako jatorrizko H5N8. (Alemania, Holanda, Erresuma Batua, Italia eta Hungaria). Basa hegaztiekin harremanetan daude.**
- 2015/02: **Bulgarian eta Errumanian basa hegaztiengako Asiatik datorren H5N1.**
- 2015/07: **H7N7 - Alemania eta Erresuma Batua.** Bere jatorriari buruzko ikerketarik ez dago, bera izan dadila ez dirudi, mutazio bat izango litzateke.
- **Frantziako IA** - 2015/11: **H5N1** hainbat birusekin, **H5N2**-ekin eta **H5N9**-ekin. Teorian birus-mutazio produktu dira.

Elikagai Segurtasunerako Frantziako Agentziak ([ANSES](#)) [irizpen bat eman zuen abenduaren 14an](#), identifikaturiko anduiak gizakiei eragin diezaieken arriskuari buruz, eta Dordoinan detektaturiko H5N1 anduiaren sekuentziazio osoaren emaitzak jaso zituen bertan. Irizpen horrek berretsi egiten du ez dagoela gizakientzako arrisku larriko markatzailerik.

Beste alde batetik, lege-betekizunak ezarri dira **bi Dekretuen** argitaralpenarekin:

- [2016ko otsailaren 8ko dekretua](#), eskorta-hegazti ustiapenetako **biosegurtasun-neurri** aplikagarrien eta hegazti-gripearen aurkako prebentzioaren testuinguruko beste hegazti batzuen gainean.
- [2016ko otsailaren 9ko dekretua](#), Frantziako lurraldeko gaixotasunaren (**murritzeta-zona establezimendua**) detekzioaren ondoren hegazti-gripearen kontrako erabakia.

Aurreneko fokua 2015eko **azaroaren 24an berretsi zen: patogenotasun handiko hegazti-gripe (PHHP), H5N1** azpimota, jatorri europarra. **EZ DU ZERIKUSIRIK 90eko hamarkadaren erdialdeko AZPIMOTA ASIARRAREKIN** (2005ean iritsi zen Europara). Hauek izan dira detektaturiko gainerako azpimotak: H5N1, H5N2 eta H5N9.

Informazio interesgarria:

[Frantziako Nekazaritzaren, Nekazaritzako Elikagaien eta Basoaren arloko Ministerioa - 16/03/18 ANSES](#), Elikagai Segurtasunerako Frantziako Agentzia.

[HGren Frantziako fokuari buruzko aurreko albistea](#) - 16/03/14, ELIKA